

“ Pedagogisch beleidsplan ”

Inhoudsopgave

1.	Pedagogische uitgangspunten.....	4
	De basisvoorwaarden vertaald naar pedagogische doelen	4
	Het bieden van emotionele veiligheid en welbevinden	4
	Het ontwikkelen van persoonlijke- en sociale competenties	5
	Rol van de pedagogische medewerkers	5
2.	Ontwikkelingsstimulering	7
	Voor- en vroegschoolse educatie:.....	7
	Piramide:	7
	Montessori:	7
3.	Uitwerking van het pedagogisch beleid:	8
	Een veilige basis in de groep	8
	4 Ogen principe	8
	Samenwerking met ouders.....	9
	Wennen.....	9
	Haal- en brengcontacten.....	9
	Oudergesprekken.....	10
	Ouderavonden	10
	Ouderactiviteiten	10
	Evaluatieformulier.....	11
	Klachtenregeling	11
	Oudercommissies.....	11
4.	Omgaan met waarden, normen en regels	12
	Bijzondere rituelen; het vieren van feesten	12
	Regels en grenzen	12
	Het corrigeren van gedrag.....	12
5.	Spelend leren.....	14
	Ervaren en ontdekken.....	14
	Omgaan met emoties.....	14
	Zelfstandigheid	14

6.	Taalbeleid en het aanbod met betrekking tot meertaligheid	15
	Taal in de speelomgeving	15
	Taal in de groep	16
	Voorlezen.....	16
	Volgen en signaleren van taalontwikkeling.....	16
7.	Visie op VVE	17
	Uitvoering	17
8.	Volgen en Signaleren; oog voor de ontwikkeling van het kind.....	19
	Intake.....	19
	Peutervolgsysteem.....	19
	Overgang naar basisonderwijs	20
	Beëindiging van een plaatsing	20
	Specifieke aandacht voor risicokinderen.....	20
	Signalering.....	21
	Werken met de meldcode	21
	Verwijsindex.....	21
	Kind gegevens.....	22
	Realiseren van de doorgaande ontwikkelingslijn.....	22
9.	Borging.....	23
	Kwalificatie-eisen.....	23
	Deskundigheidsbevordering.....	23
	Vrijwilligers	23
	VOG (Verklaring Omtrent Gedrag).....	24
	Kwaliteit van de accommodaties.....	24
	Kwaliteit van inrichting en spelmateriaal	24
	Helderheid over richtlijnen, procedures en dergelijke.....	24
	Bijlage 1.....	25
	Pedagogisch beleidsplan Locatie.....	25

Inleiding

Dit pedagogisch beleidsplan is geschreven voor zowel de pedagogische medewerkers van Oink! als de ouders/ verzorgers en derden die belangstelling hebben voor de pedagogische visie van het Peuterspelen.

Doelgroep van het Peuterspelen zijn de kinderen van 2 tot 4 jaar die in de verschillende wijken van Drachten en de omliggende dorpen wonen. De 15 locaties van Oink! liggen verspreid over de gemeente (wijken en dorpen), zodat de toegankelijkheid voor de doelgroep zo groot mogelijk is. Bij het peuterspelen wordt wijkgebonden gewerkt, zodat de kinderen zoveel mogelijk in eigen wijk of dorp naar het Peuterspelen kunnen gaan.

Het Peuterspelen is onderdeel van de keten van opvoedings ondersteunende en ontwikkeling stimulerende activiteiten die bijdragen aan de optimale ontwikkeling van kinderen. Het Peuterspelen werkt vanuit de instellingsmissie: *'ieder kind heeft recht op een goede start'*. Het Peuterspelen draagt bij aan deze missie met de doelstelling:

"Het creëren van optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar door het aanbieden van veelzijdige en passende speelmogelijkheden"

In de volgende pagina's van het pedagogisch beleid worden de pedagogische uitgangspunten en de wijze waarop aan deze pedagogische standpunten in de praktijk vorm worden gegeven beschreven.

Ter aanvulling op dit document wordt per locatie een pedagogisch beleidsplan bijgevoegd.

1. Pedagogische uitgangspunten

Het doel van het Peuterspelen – *het creëren van optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar door het aanbieden van veelzijdige en passende speelmogelijkheden* – wordt vormgegeven op basis van de volgende basisvoorwaarden:

- Geborgenheid: geborgenheid biedt de basis voor zelfvertrouwen.
Pas als een kind zich veilig en vertrouwd voelt kan een kind zich ontplooien.
- Eigenheid: elk kind mag vooral zijn wie hij is.
Elk kind is uniek, met eigen typische kenmerken die je maken tot wie je bent. En elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en in een eigen tempo.
- Zelfontplooiing: ontplooien door ontdekken.
We bieden het kind volop mogelijkheden om de wereld te ontdekken, om zo het kind een stimulans te bieden in zijn ontplooiing. Dit doen we door een op het kind gerichte kleurrijke speel/leeromgeving met een divers aanbod van passende activiteiten welke gericht zijn op de verschillende ontwikkelingsgebieden (cognitief, emotioneel, sociaal, motoriek, taal, creatief enzovoort) van het kind.
- Peuterspelen vormt een aanvulling op de opvoedingssituatie thuis. Een goede wisselwerking tussen het Peuterspelen en ouders/ verzorgers is van wezenlijk belang om de kinderen tot zo optimaal mogelijke ontwikkeling te laten komen.

De basisvoorwaarden vertaald naar pedagogische doelen

Vanuit landelijk kader zijn in de Wet Kinderopvang 4 doelen gesteld waaraan inhoud moet worden gegeven. Deze doelen zijn:

- het bieden van emotionele veiligheid en welbevinden
- het ontwikkelen van de persoonlijke competenties
- het ontwikkelen van sociale competenties
- de overdracht van normen en waarden

De verbinding tussen de genoemde basisvoorwaarden en de pedagogische doelen worden hieronder verder uitgewerkt:

Het bieden van emotionele veiligheid en welbevinden

Dit pedagogische doel omvat het bieden van een veilige basis waar het kind zichzelf kan zijn en is een essentiële voorwaarde voor **zelfontplooiing**. Kunnen lachen, huilen, lief en ondeugend zijn in een vertrouwde omgeving, zijn belangrijke leerervaringen voor een kind.

De pedagogisch medewerkers scheppen een klimaat waarin het kind zich **veilig en geborgen** voelt door kindgericht te handelen. Kinderen worden op een positieve opbouwende manier benaderd en de pedagogisch medewerkers sluiten hierin aan bij de behoeften van het kind. Door in te spelen op emoties en gedrag van

kinderen wordt emotionele steun geboden. De pedagogisch medewerkers hebben een positieve, respectvolle en opbouwende houding naar kinderen.

Het gebruik van de methode Piramide draagt bij aan het creëren van een veilige vertrouwde omgeving. De methode kent een duidelijke structuur, zowel voor de inrichting van het lokaal als het aanbieden van activiteiten, die gericht is op herkenbaarheid en daarmee veiligheid en houvast biedt voor kinderen. Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Vanuit een veilige omgeving die vertrouwd en voorspelbaar is, durven en kunnen kinderen de omgeving gaan ontdekken en zich op allerlei ontwikkelingsgebieden verder ontwikkelen.

Het ontwikkelen van persoonlijke- en sociale competenties

Elk kind is uniek en waardevol. Er wordt geluisterd naar het kind en er wordt adequaat gereageerd op wat het kind aangeeft. Er wordt kindvolgend gewerkt met respect voor de diversiteit in talenten, karakter, temperament, ontwikkelingsniveaus, voorkeuren en (culturele) achtergronden.

Door samen te spelen in een groep, waarin elk kind zijn/haar unieke kenmerken meeneemt, worden sociale vaardigheden, **waarden en normen** ontwikkeld over hoe je met elkaar omgaat en rekening met elkaar houdt. Leren omgaan met regels en afspraken, samenwerken, praten met elkaar, wachten op je beurt, anderen helpen en conflicten, ruimte voor het uiten van emoties. Naast respect in de omgang met anderen wordt ook respect voor de omgeving, de natuur, de ruimte en het materiaal bijgebracht.

Elk kind wordt opgevangen in een vaste groep, met vaste gezichten die de groep begeleiden. Door veel met dezelfde groepsgenootjes te spelen ontstaat onderling vertrouwen en gehechtheid.

Rol van de pedagogische medewerkers

Van de pedagogisch medewerkers wordt verwacht dat zij werken vanuit een basishouding waarin zij open staan voor het kind. Zij hebben een actieve houding in het stimuleren van spel. Zij bieden het kind enerzijds de ruimte en mogelijkheden om zich te ontplooiën en te ontwikkelen tot “wie het is”, anderzijds nemen zij het kind “bij de hand” en laten het kind kennis maken met de wereld om ons heen en leren kinderen een plek te vinden in een groep met de daar geldende waarden en normen. Zij helpen het kind in het contact maken en communiceren met groepsgenootjes, helpen het zich veilig bij elkaar voelen door te voorkomen dat kinderen elkaar bezeren of storen. Hierdoor wordt een geborgen klimaat aangeboden waarin het kind zich veilig voelt.

Drie interventieniveaus:

Co- constructie

Interventieniveau

samen spelen en leren

Leidster/leerkracht samen met kind of groepje

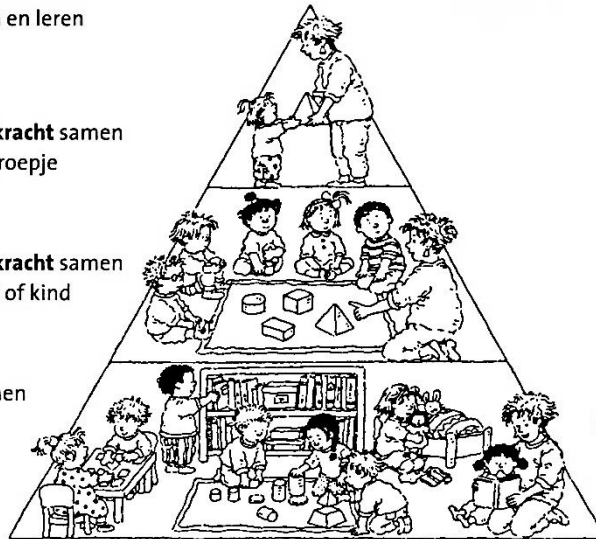
Veel steun

Leidster/leerkracht samen met groep(je) of kind

Bepaalde steun

Kinderen samen
Kind alleen

Weinig steun
Rijke speelleeromgeving creëren
Inspireren
Observeren

Op basis van haar observaties kan de pedagogisch medewerker besluiten om steun te bieden:

Creëren van speelleeromgeving (weinig steun): de pedagogisch medewerker creëert een veilige en inspirerende speelleeromgeving. Als een kind hierin op een zelfstandige manier geboeid, veelzijdig en diepgaand kan spelen, exploreren en leren, heeft het kind weinig steun nodig.

Verrijken (bepaalde steun): Naarmate een kind minder zelfstandig geboeid kan spelen, exploreren en leren en zijn activiteiten minder veelzijdig of op een laag niveau worden uitgevoerd, zal het meer steun nodig hebben.

Leren spelen/exploreren/zelfstandig leren (veel steun): is het kind weinig zelfstandig en geïnteresseerd en heeft het een laag ontwikkelingsniveau, dan zal het veel steun nodig hebben.

2. Ontwikkelingsstimulering

Oink! besteedt ruime aandacht aan de ontwikkeling van deskundigheid van de pedagogisch medewerkers. Zo worden alle pedagogisch medewerkers geschoold in kennis van de diverse ontwikkelingsfasen van de kinderen, het ontwikkelingsgericht begeleiden en het daarop afgestemde handelingsgericht observeren.

Voor- en vroegschoolse educatie:

In alle locaties wordt gewerkt met voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Een aantal locaties past hiervan de light versie toe. VVE is bestemd voor zeer jonge kinderen met een (taal)achterstand. Om een slechte start op de basisschool te voorkomen, krijgen deze kinderen extra ondersteuning op die gebieden waar dat noodzakelijk is. VVE begint bij het Peuterspelen en loopt door tot in de eerste groepen van de basisschool. Er wordt gewerkt aan een doorgaande lijn tussen Voorschoolse Educatie (Peuterspelen) en Vroegschoolse Educatie (basisschool), d.w.z. dat de activiteiten uit het voorschoolse traject goed aansluiten bij de programma's die gebruikt worden in groep 1 en 2. Binnen de locaties van Oink! wordt gewerkt met de methode Piramide. De methode Piramide biedt handvaten voor de concrete invulling van ontwikkelingsstimulering binnen het Peuterspelen.

Piramide:

Met uitzondering van de Montessorigroep wordt er in alle locaties voor Peuterspelen met de Piramidemethode gewerkt. In een veilige omgeving daagt Piramide kinderen uit om te spelen en te leren. Bij de methode Piramide wordt gewerkt aan de hand van vastgestelde thema's. Al spelend en lerend verkennen de kinderen een thema en krijgen ze grip op de wereld om hen heen. In de aangeboden materialen en activiteiten zit een opbouw van eenvoudig en concreet naar moeilijk en abstract, waardoor de ontwikkeling van kinderen gestimuleerd wordt. De aandacht voor taal is steeds aanwezig. De ontwikkeling van ieder kind wordt regelmatig gevolgd.

Montessori:

Oink! kent 1 locatie waar gewerkt wordt volgens de principes van Maria Montessori. Zij gaat ervan uit dat een kind zichzelf ontwikkelt en daarbij de indrukken uit zijn omgeving als bouwstenen gebruikt. In de woorden 'Leer mij het zelf te doen' wordt het belangrijkste kenmerk van haar pedagogiek uitgedrukt. De pedagogisch medewerker begeleidt de kinderen vanuit gerichte observatie en sluit aan bij de interesse en de ontwikkelingsbehoefte van de kinderen.

De kinderen worden in staat gesteld zelfstandig te werk te gaan. Voorwaarde hierbij is dat de omgeving het kind veelzijdig materiaal en gelegenheid tot activiteit biedt. De kinderen kiezen zelf waarmee, hoelang en met wie ze werken of spelen.

3. Uitwerking van het pedagogisch beleid:

In de volgende pagina's van het pedagogisch beleid wordt de wijze waarop pedagogische uitgangspunten vorm worden gegeven uitgewerkt op diverse concrete thema's, zoals bijvoorbeeld de samenwerking met ouders, het activiteiten aanbod en volgen en signaleren.

Een veilige basis in de groep

Per locatie zijn er verschillen in het aanbod van het aantal dagdelen en het maximale aantal kinderen op een groep. In het pedagogisch beleidsplan per locatie wordt dit nader beschreven.

Er is voor gekozen een kind minimaal 2 dagdelen in een vaste groep te laten peuterspelen.

Een warme vertrouwde relatie met de pedagogisch medewerkers is voor kinderen belangrijk. Ze gebruiken de pedagogisch medewerkers als veilige basis om de omgeving te verkennen en zoeken bij hen bescherming en troost. Kinderen ervaren dat er goed voor hen wordt gezorgd. De pedagogisch medewerkers hebben oog en respect voor het kind en gaan adequaat in op de signalen van kinderen in emoties en gedrag, waarmee ze het kind emotionele steun bieden en kindvolgend begeleiden.

Vertrouwdheid ontstaat door regelmatig samen te spelen met dezelfde groepsgenootjes. Kinderen zijn in elkaar geïnteresseerd, proberen contact te maken en met elkaar te communiceren. De pedagogisch medewerkers helpen de kinderen om zich veilig bij elkaar te voelen en zorgen ervoor dat ze elkaar niet bezeren of storen. Op deze wijze wordt een geborgen klimaat aangeboden waarin het kind zich veilig voelt.

Dagritme, regels en rituelen bieden kinderen veiligheid en structuur. De indeling van de ruimte en een vast dagritme maken de wereld voorspelbaar. Het hanteren van duidelijke regels zorgt voor duidelijkheid, en het gebruik van gewoonten en rituelen maken de omgeving voorspelbaar en vertrouwd. Door dingen uit te leggen en te benoemen maken pedagogisch medewerkers de wereld begrijpelijk en vormen daarmee een veilige basis.

In de locaties van Oink! wordt gewerkt met een vaste dagindeling. De overgang tussen diverse activiteiten wordt begeleid met rituelen als liedjes, geluiden of versjes die een nieuwe activiteit aankondigen. Op deze manier wordt er naast aandacht voor taalvererving bij kinderen, structuur aan de dagelijkse gang van zaken aangeboden, waardoor kinderen weten wat ze kunnen verwachten. Dit geeft hen een gevoel van rust en vertrouwen.

4 Ogen principe

Om de veiligheid van jonge kinderen in de Kinderopvang en de Peuterspeelzalen te optimaliseren en misbruik te voorkomen heeft de Commissie Gunning geadviseerd in de Kinderopvang en Peuterspeelzalen het werken volgens het 4 ogen principe in te voeren. Inmiddels is dit als volgt in de wet vastgelegd;

Artikel 5a. Vierogenprincipe

De houder van een kinderopvang organiseert de opvang op zodanige wijze, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Voor Oink! betekent dit we in onze locaties willen werken in open en transparante ruimtes, waarbij zicht is op elkaars werkzaamheden. Ook in naastgelegen ruimtes als de toiletgroep, het kantoor, de buitenruimte etc. Voor situaties waarin dit niet direct lukt zijn in het pedagogisch beleidsplan van de locatie aanvullende afspraken opgenomen.

Er wordt altijd gewerkt met twee medewerkers op een groep, naast een beroepskracht is er altijd een vrijwillig pedagogisch medewerker en/of stagiaire aanwezig bij de kinderen. Bij een groeps grootte van 8 kinderen of meer, is er altijd een tweede beroepskracht aanwezig. Alle medewerkers beschikken over een geldige VOG (verklaring omtrent gedrag)

Maar ook werken we aan een open aanspreekcultuur, waar vragen aan elkaar gesteld kunnen worden over de manier waarop we met de kinderen omgaan. Er wordt gewerkt met een signaleringsprotocol, waarin ook een onderdeel gewijd is aan hoe te handelen als een medewerker dader is van mishandeling of misbruik.

Met de oudercommissies is de uitvoering van het 4-ogen principe binnen Oink! besproken.

Samenwerking met ouders

Peuterspelen is een aanvulling op de opvoedingssituatie thuis. Om de twee leefwerelden van het kind op elkaar aan te laten sluiten overleggen ouders en pedagogisch medewerkers met elkaar. Een goede communicatie is hierbij essentieel. Belangrijke informatie over de thuissituatie en het functioneren tijdens het peuterspelen moet worden uitgewisseld. Dit wordt vormgegeven door het voeren van een kennismakingsgesprek, het onderhouden van de contacten met ouders tijdens brengen en halen, de oudergesprekken en de ouderavonden.

Wennen

Nieuwe kinderen die voor het eerst bij het peuterspelen komen, moeten vaak wennen. Voor de jonge kinderen is het vaak de eerste andere leefsituatie buiten het gezin. Voor ouders is het spannend om hun kind aan de zorg van een andere opvoeder toe te vertrouwen. Bij de plaatsing van een kind vindt een kennismakingsgesprek plaats zodat de pedagogisch medewerker de ouders en hun kind leert kennen. Belangrijke gegevens voor een goede opvang van het kind worden uitgewisseld en er wordt een intakeformulier ingevuld.

Haal- en brengcontacten

Als het kind de groep binnenkomt, begroet de pedagogisch medewerker het kind en de ouder. Zij maakt duidelijk dat het kind en de ouder welkom zijn in de groep en stelt, bijvoorbeeld, vragen om een gesprek te openen. Er is de mogelijkheid om informatie uit te wisselen over praktische zaken zoals (fruit)eten, drinken, activiteiten, en zindelijkheid.

Kinderen hechten aan een vast patroon bij het afscheid nemen. Het ene kind zwaait voor het raam, het andere kind gaat liever spelen. De pedagogisch medewerkers houden hier rekening mee. Het kind voelt zich opgenomen in de groep. Zijn dagdeel op de peuterspeelzaal kan beginnen.

Oudergesprekken

Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen elkaar spreken bij het halen en brengen. Voor meer diepgang in de contacten zijn er oudergesprekken. Er is altijd de mogelijkheid tot een gesprek op initiatief van pedagogisch medewerkers en/of ouders. Doel van het oudergesprek is het bespreken van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind tijdens het Peuterspelen.

Aan het eind van de peuterspeelperiode vindt een eindgesprek met ouders plaats. Hierin wordt het verloop van de ontwikkeling met ouders besproken. Er wordt teruggekeken op de periode die het kind bij het Peuterspelen heeft doorgebracht en er wordt aan alle ouders gevraagd naar hun mening over de gang van zaken op de locatie.

Ouderavonden

Minimaal eens in de 2 jaar organiseert een locatie een ouderavond voor alle ouders.. Tijdens deze avond komen inhoudelijke onderwerpen over opvoeding en ontwikkeling van kinderen aan bod.

Ouderactiviteiten

Naast een ouderavond worden er ook andere ouderactiviteiten georganiseerd. Deze activiteiten vinden veelal per groep plaats en worden per locatie verschillend ingevuld. Voorbeelden van ouderactiviteiten zijn:

- Meelopen tijdens het Peuterspelen door ouders of grootouders.
- Maak-doe avond, ochtend of middag, eventueel gekoppeld aan een thema of activiteit voor de kinderen. (Sint maarten, Sinterklaas, Kerst, Pasen, Voorjaar...)
- Koffieochtend, waarbij ouders de gelegenheid krijgen om met elkaar in contact te komen, inhoudelijke informatie aan de ouders wordt gegeven over het reilen en zeilen op de locatie en/ of een korte voorlichting over bijvoorbeeld O&O wordt gegeven.
- Eén of tweemaal per jaar organiseren de locaties van Oink! een schoonmaakavond, waarbij ouders helpen het speelgoed, de kasten en andere materialen een goede schoonmaakbeurt te geven.
- Veel locaties kennen een activiteitencommissie, de leden van de activiteitencommissie kunnen de pedagogisch medewerker ondersteunen bij haar werkzaamheden.

Per locatie wordt hier een eigen invulling aangegeven die nader wordt omschreven in het pedagogisch beleidsplan per locatie.

Evaluatieformulier

Aan alle ouders wordt gevraagd naar hun mening over de gang van zaken tijdens het Peuterspelen, zowel in gesprek met de pedagogisch medewerker als via een evaluatieformulier. Ouders ontvangen dit formulier thuis en retourneren dit samen met het opzeggingsformulier naar de administratie.

Klachtenregeling

Uiteraard krijgen ouders ook tussentijds de gelegenheid om eventuele problemen of knelpunten aan te geven. Hiervoor is een klachtenregeling in het leven geroepen. Op grond van deze klachtenregeling kan indien het niet lukt om door middel van overleg uit het probleem te komen de klacht voorgelegd worden aan een onafhankelijke klachtencommissie (een beschrijving van de procedure is opgenomen in het informatieboekje over het Peuterspelen).

Oudercommissies

Het Peuterspelen kan niet zonder de betrokkenheid van ouders. Het wordt van belang geacht dat ouders meedenken over dat wat er tijdens het Peuterspelen gebeurt, de beleidskeuzes en de invulling daarvan. Met dit doel is het streven voor elke locatie een oudercommissie op te richten, als dit niet lukt kan een afgevaardigde ouder namens de locatie aansluiten bij de Centrale Oudercommissie.

4. Omgaan met waarden, normen en regels

Het Peuterspelen draagt bij aan het eigen maken van waarden en normen en daarmee van de morele ontwikkeling, 'cultuur', de samenleving waar kinderen deel van uitmaken. Enkele voorbeelden hiervan zijn: Gezamenlijk opruimen van het speelgoed, eten/ drinken in de kring, elkaar begroeten met een liedje in de kring en op elkaar wachten.

Door de reacties van de pedagogisch medewerkers, op situaties die zich voordoen en hierover het gesprek aan te gaan met de kinderen, ervaart een kind wat wel en niet goed is. Het kind leert verantwoordelijk te zijn voor zijn eigen gedrag. Het eigen gedrag van de pedagogisch medewerker heeft hierbij een belangrijke voorbeeldfunctie. Bijvoorbeeld:

"We gaan nu even naar Jantje luisteren, want hij is nu aan het vertellen. Daarna ben jij aan de beurt./ Je hebt mooi gewacht. Nu mag jij vertellen."

Bijzondere rituelen; het vieren van feesten

Rituelen hebben een belangrijke functie voor alle leeftijden. Kinderen herkennen wat er gaat gebeuren en welke gewoontes daarbij horen. Dit geldt niet alleen voor de dagelijks terugkerende gebeurtenissen, maar ook voor feesten door het jaar heen.

Feesten, inclusief verjaardagen zijn bijzondere rituelen. De manier van vieren dient begrijpelijk te zijn voor het kind en wordt daarom zo eenvoudig mogelijk gehouden.

Regels en grenzen

Mede vanuit het oogpunt van veiligheid zijn er een beperkt aantal duidelijke regels op de groep. Deze worden door de pedagogisch medewerkers in de betreffende situaties herhaald en uitgelegd. Bij de formulering van regels wordt genoemd wat kinderen wél horen te doen. Bijvoorbeeld:

"Binnen gaan we lopen, buiten mag je straks rennen."

Regels worden consequent toegepast. Hierbij wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Bovendien vraagt elke situatie zijn eigen aanpak. Een kind dat vaak grenzen aftast, wordt anders benaderd dan een kind dat voor het eerst een regel negeert. Als er van een regel wordt afgeweken, wordt de reden uitgelegd.

Door de regels weet het kind tot hoever het mag gaan en het ervaart wat er gebeurt als het de grenzen overschrijdt. Door kinderen aan te spreken op wat zij doen, leren zij de consequenties van hun gedrag.

Het corrigeren van gedrag

De kinderen worden op een positieve wijze benaderd. Door positieve aandacht wordt gewenst gedrag gestimuleerd. Als een kind de afgesproken grenzen overschrijdt, kan het nodig zijn voor een pedagogisch

medewerker om het gedrag te corrigeren. De pedagogisch medewerker maakt altijd een bewuste afweging om het gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken (positief ombuigen met concrete suggesties, specifieke uitleg en/of voordoen wat je bedoelt) of het gedrag te corrigeren.

Gedrag wordt gecorrigeerd op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past en niet het zelfvertrouwen van het kind ondermijnt. De pedagogisch medewerkers zijn consequent en zij zorgen ervoor dat de aangekondigde consequentie uitvoerbaar is. De pedagogisch medewerker zorgt dat het gedrag en niet het kind wordt afgekeurd, zij laat blijken dat zij het kind, ondanks zijn gedrag, nog lief blijft vinden. Dit versterkt de eigenwaarde van het kind.

Pedagogisch medewerker en kind maken het altijd weer goed. Wanneer het kind gedrag vertoont dat vaak gecorrigeerd wordt, dan wordt dit besproken tijdens een teamoverleg en kunnen eventueel verder stappen worden ondernomen.

5. Spelend leren

Spelen is een betekenisvolle manier om de wereld te ontdekken en te ordenen. Het geeft voldoening en plezier. Spelen biedt kinderen een enorme hoeveelheid ervaringsmogelijkheden. Kinderen krijgen de ruimte om te oefenen en worden gestimuleerd om nieuwe stappen te ondernemen. Hierdoor wordt het zelfvertrouwen opgebouwd en durft het kind nieuwe uitdagingen aan te gaan. Hiermee wordt de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het kind op een positieve manier ontwikkeld. Een gevarieerd aanbod van materialen, speelgoed en activiteiten dragen hiertoe bij.

Ervaren en ontdekken

Er zijn verschillende soorten spel, waarbij bewegen, ontdekken, fantaseren en/of samenspelen centraal kunnen staan. Kinderen oefenen bijvoorbeeld met wat zij kennen uit de wereld van volwassenen (poppen aankleden, eten koken) en experimenteren met de mogelijkheden van materiaal (zand en water, papier en verf).

Door middel van spel leren kinderen zichzelf en anderen kennen, contact te maken, grenzen te ervaren en eigenwaarde op te bouwen. Het Peuterspelen is ingericht naar de behoeften van kinderen om zich spelenderwijs te uiten, zowel individueel als in groepsverband. De pedagogisch medewerkers helpen de kinderen met het ontdekken van hun omgeving door alles wat ze doen te begeleiden met taal. Door handelingen, gedachten, emoties en gevoelens te benoemen, leren kinderen woorden kennen. Dit geldt ook voor regels en aanwijzingen. Pedagogisch medewerkers geven eventueel nieuwe impulsen aan spel door een verhaal te vertellen, materiaal aan te bieden en/of mee te spelen om kinderen te stimuleren in hun spelervaring.

Omgaan met emoties

Door te spelen ervaren kinderen ook emoties. Blij en trots zijn als iets lukt, maar ook boos zijn en verdriet horen erbij als een kind frustraties ervaart. Kinderen worden gestimuleerd hun emoties te tonen. Zij worden hierin serieus genomen. Door het uiten van emoties wordt de weerbaarheid en het zelfvertrouwen van het kind opgebouwd. Pedagogisch medewerkers maken emoties bespreekbaar en begeleiden de kinderen in het omgaan ermee. Bijvoorbeeld:

“Hij is boos en dan kunnen we hem beter even met rust laten.”

Zelfstandigheid

Voor de ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers hen de kans geven dingen zelfstandig uit te proberen en om van die ervaringen te leren. 'Zelf doen' en ervaren dat je iets 'zelf kunt' is belangrijk voor de ontwikkeling van zelfstandigheid.

De kinderen worden gestimuleerd om zelfstandig taken uit te voeren. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat alleen taken van het kind worden verwacht waaraan het kan voldoen. Belonen van een nieuwe stap draagt bij aan het zelfbewustzijn van het kind.

6. Taalbeleid en het aanbod met betrekking tot meertaligheid

Binnen het gezin leren kinderen de moedertaal van hun ouders, als tweede taal leren ze Nederlands waarmee ze in aanraking komen via contacten in de buurt. De locaties van Oink! sluiten hierop aan en bieden taalmogelijkheden die thuis niet of in mindere mate aanwezig zijn:

- De mogelijkheid om talig te leren door de interactie met leeftijdsgenootjes;
- De mogelijkheid voor allochtone of taalzwakke kinderen om gebruik te maken van het aanbod Voor- en Vroegschoolse Educatie.
- De mogelijkheid om gebruik te maken van een meertalige voorziening (Fries/Nederlands)

Een kind zal zich pas talig ontwikkelen als hij zich veilig en vertrouwd voelt. Vanuit een veilige basis kan een kind de wereld om zich heen gaan ontdekken. Uit de non-verbale communicatie van een kind kunnen we opmaken of deze zich veilig en vertrouwd voelt. Er wordt gelet op “signalen van welbevinden”.

De pedagogisch medewerkers gebruiken taal, de hele dag door. Ze benoemen alles wat een kind doet, hoort, ziet en wat zij zelf doen, horen en zien. Ze ondersteunen gesproken taal met gebaren en mimiek, omdat de informatie zo via verschillende zintuigen binnenkomt. Ze herhalen begrippen, zodat kinderen zich die begrippen eigen kunnen maken. Ze voegen nieuwe begrippen toe, zodat de woordenschat van kinderen steeds uitgebreid wordt.

Door open vragen te stellen, doen ze een actief beroep op de taal en het denken van de kinderen. Ze maken bewust gebruik van meertaligheid. Voor taalzwakke kinderen is er de mogelijkheid van extra individuele begeleiding.

De voertaal op alle locaties voor Peuterspelen is Nederlands. Tijdens de groepsmomenten en tijdens de uitleg van activiteiten wordt Nederlands gesproken. Kinderen kunnen in hun moedertaal worden opgevangen als de medewerkers dit nodig achten, bijvoorbeeld bij verdriet, of gewenning; dit wordt de troosttaal genoemd. Friestalige pedagogisch medewerkers kunnen het Fries gebruiken in de één-op-één-contacten met Friestalige kinderen. Alle pedagogisch medewerkers beheersen het Fries passief. Eén pedagogisch medewerker, één taal zorgt ervoor dat de kinderen in staat worden gesteld de talen van elkaar te onderscheiden.

Taal in de speelomgeving

Bij de aankleding van de ruimte maken we gebruik van mooie, kleurrijke praatplaten, bijvoorbeeld van het Piramide programma, van Tomke of van internet (passend bij een thema) Platen wisselend per thema zorgen voor steeds nieuwe taaluitdagingen.

(tastbare) Materialen in de verschillende hoeken: de huishoek (poppen, servies) de ontdektafel, leeshoek

(prentenboeken) nodigen uit tot ontdekken en communiceren.

Activiteiten, zoals liedjes zingen, versjes opzeggen, voorlezen en vertellen door middel van prentenboeken stimuleren de passieve en actieve taalontwikkeling.

Taal in de groep

Kinderen leren veel van elkaar, ook talig. De inrichting van de ruimte in hoeken, zorgt voor spel in kleine groepen (4-5 kinderen), waardoor er meer mogelijkheden zijn voor onderlinge communicatie. Omdat peuters materialen moeten delen, leren ze onderling te communiceren, ruzies op te lossen en te onderhandelen. We stimuleren luisteren naar en leren van elkaar.

Voorlezen

Voorlezen is erg belangrijk voor de taalontwikkeling van jonge kinderen.

Want voorlezen draagt bij aan de ontwikkeling van een gevarieerde woordenschat. Voorlezen prikkelt de fantasie, verhoogt de saamhorigheid en is een rustpunt in de dagelijkse activiteiten. Maar ook is het bezig zijn met boeken leuk en gezellig voor de kinderen en de pedagogisch medewerker.

Hoe jonger het kind op een plezierige manier te maken krijgt met boeken en lezen, des te meer kans dat hij als volwassene zelf een actieve lezer wordt. De doelen die we nastreven met voorlezen sluiten aan bij de pedagogische doelen waaraan binnen het Peuterspelen gewerkt wordt.

Alle locaties van Oink! zijn Boekstart locaties. Hierdoor heeft elke locatie een voorleescoördinator die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het voorleesplan van de locatie. Dit voorleesplan wordt jaarlijks geüpdatet.

Ook is er in de inrichting van de locatie een leeshoek gecreëerd waarin voorgelezen kan worden, maar waarin kinderen ook zelfstandig boekjes kunnen "lezen". Door de samenwerking met de Bibliotheek in Smallingerland zijn de pedagogisch medewerkers op de hoogte van de nieuwste boeken en ontwikkelingen op het gebied van voorlezen. Per locatie is er een budget beschikbaar om nieuwe boeken aan te schaffen.

In de methode Piramide is interactief voorlezen een vast onderdeel van het thema waarmee gewerkt wordt, en worden er per thema suggesties voor te gebruiken boeken aangereikt.

Volgen en signaleren van taalontwikkeling

We willen ieder kind taal-ontwikkelingskansen bieden. Daarom volgen we ieder kind in zijn of haar taalontwikkeling. Als we signaleren, dat de taalontwikkeling anders dan gemiddeld verloopt, ondernemen we actie. We geven extra begeleiding aan taalzwakke kinderen; we schakelen andere organisaties in als dat nodig is.

7. Visie op VVE

Doelgroep kinderen zijn kinderen die door JGZ hiervoor zijn geïndiceerd op basis van het opleidingsniveau van de ouders, deelname aan het programma stevig ouderschap, of andere factoren waardoor er sprake is van een (dreigende) ontwikkelingsachterstand.

Hierdoor hebben deze kinderen recht op een VVE-aanbod.

Naast een methodisch aanbod binnen het Peuterspelen kunnen VVE-doelgroepkinderen vanaf hun 3e verjaardag Oink! 4 dagdelen bezoeken. Voor ouders zijn hieraan geen extra kosten verbonden.

Op alle locaties van Oink! wordt methodisch gewerkt en vormt de methode Piramide de basis voor het begeleiden en stimuleren van de ontwikkeling van kinderen aan de hand van thema's, die aansluiten bij de belevingswereld van het kind. Op de Montessori-peutergroep wordt de methode van Maria Montessori gecombineerd met de methode Piramide.

Een aantal locaties voldoen niet aan de VVE-voorwaarden met een aanbod van 4 dagdelen, daarom spreken we hier van een VVE-light aanbod. De methode Piramide wordt hier wel uitgevoerd.

Kinderen met een doelgroep indicatie worden samen met kinderen zonder indicatie opgevangen bij Oink! Juiste deze gemengde groepen zorgen ervoor dat de ontwikkeling van kinderen optimaal gestimuleerd wordt. Het samen spelen met kinderen die verder in hun ontwikkeling zijn dan zichzelf, stimuleert kinderen een volgende stap in hun ontwikkeling te zetten.

Naast het meedoen in de groep krijgen kinderen die dit nodig hebben individuele begeleiding in de vorm van tutoring.

Uitvoering

De uitvoering VVE en de methode Piramide ziet er volgt uit:

Piramide

De methode Piramide richt zich op alle ontwikkelingsgebieden van jonge kinderen. Dit zijn de taal- en rekenontwikkeling, de motorische ontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling. In 12 thema's wordt middels activiteiten hieraan uitvoering gegeven. Gedurende het jaar is er een opbouw van moeilijkheidsgraad in de activiteiten behorende bij de thema's, waarbij een aanbod voor jongste en oudste peuters vormgegeven wordt.

Inrichting van de ruimte

In de groepsruimte zijn verschillende hoeken ingericht waarin kinderen gestimuleerd worden in de verschillende ontwikkelingsgebieden. In elke locatie zijn minimaal een huishoek, bouwhoek, leeshoek en constructiehoek aanwezig. Of er daarnaast nog andere hoeken ingericht zijn hangt af van de beschikbare ruimte.

Dagindeling.

De dagindeling binnen het Peuterspelen kent de volgende onderdelen, welkomstkring, exploratiekring, vrij spel, en cursorische activiteiten. Daarnaast is er natuurlijk een moment voor eten en drinken voor de kinderen.

Ouderbetrokkenheid

Bij elk thema ontvangen de ouders een themabrief waarin ze kunnen lezen welke activiteiten er binnen het Peuterspelen tijdens het thema worden uitgevoerd. En welke activiteiten zij hierop aansluitend zelf met hun kinderen kunnen ondernemen. Een aantal locaties van Oink! stimuleren ouders thuis voor te lezen aan hun kinderen door het gebruik van een vertelkoffer, logeertas of i.d.

Doorgaande ontwikkelingslijn

In het pedagogisch beleidsplan van de locatie beschrijft iedere locatie van Oink! hoe in samenwerking met de basisschool de doorgaande lijn voor kinderen vanuit het Peuterspelen naar de onderbouw van de basisschool wordt vormgegeven.

8. Volgen en Signaleren; oog voor de ontwikkeling van het kind

Om optimale ontwikkelingskansen te realiseren voor alle kinderen is het noodzakelijk dat van elk kind een helder beeld bestaat van achtergrond en verloop van de ontwikkeling. Dit betekent dat er kennis moet zijn van de beginsituatie en dat kinderen tijdens de Peuterspelenperiode systematisch gevolgd worden. Kennis van de thuissituatie is wenselijk, zeker omdat het Peuterspelen een aanvulling op de opvoedingssituatie thuis biedt.

Om het gewenste beeld in kaart te brengen wordt op de volgende wijze gewerkt:

Intake

Voordat een kind het Peuterspelen gaat bezoeken vindt een gesprek plaats met de ouders / verzorgers. Naast kennismaking heeft dit gesprek tot doel om een beeld te krijgen van de beginsituatie van het kind en van de thuissituatie.

Bij de start van de opvang krijgt een kind een mentor toegewezen, dit is één van de pedagogisch medewerkers die het kind begeleid tijdens het Peuterspelen. Deze mentor is voor ouders het aanspreekpunt om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind mee te bespreken.

Peutervolgsysteem

Eén van de taken van de pedagogisch medewerker is het observeren van de kinderen tijdens hun dagelijkse doen en laten. Door te observeren kunnen de pedagogisch medewerkers aansluiten bij de kinderen en activiteiten plannen. Door goed te kijken leer je de kinderen kennen en kan de pedagogisch medewerker haar manier van werken beter op de kinderen afstemmen. Het algemene welbevinden van de kinderen in de groep wordt in de gaten gehouden en er wordt ingespeeld op het individuele welbevinden van het kind. Wat kan een kind op een bepaalde leeftijd in de verschillende ontwikkelingsgebieden? Waarin kunnen we dit kind extra stimuleren? Om dit voor pedagogisch medewerkers duidelijk en inzichtelijk te maken wordt er gewerkt met een peutervolgsysteem. Hiermee wordt inzichtelijk wat een specifiek kind nodig heeft en in welk ontwikkelingsgebied.

Om een duidelijk beeld over de ontwikkeling van het kind te krijgen wordt er voor alle kinderen tijdens de Peuterspeelperiode 2 maal een peuterobservatielijst ingevuld. Aan de hand van deze peuterobservatielijst wordt systematisch gekeken naar een aantal aspecten die van belang zijn voor de ontwikkeling van het kind, zoals zelfredzaamheid, zelfregeling, weerbaarheid, welbevinden, contact met anderen, motoriek, creativiteit, spelen, werken, taalontwikkeling en denkontwikkeling. Aan de hand van de observatiegegevens kunnen pedagogisch medewerkers kinderen gericht begeleiden en stimuleren.

Daarnaast worden er bij alle kinderen van 3 jaar of ouder naast het invullen van de peuterobservatielijst gekeken hoe de ontwikkeling op gebied van taal en rekenen verloopt. Dit kan door middel van een toets, of door middel van een aanvullende vragenlijst.

Aan de hand van de uitkomsten van de peuterobservatielijst en de toetsen bekijken pedagogisch medewerkers op welke gebieden kinderen ondersteuning nodig hebben. Als er ondersteuning nodig is (om een

ontwikkelingsachterstand te voorkomen of terug te dringen) dan krijgt het kind een gericht stimuleringsprogramma.

In het groepsplan worden de uitkomsten van de peuterobservatielijsten en toetsen verwerkt. Dit groepsplan vormt samen met de themaplanning een beredeneerd aanbod op zowel individueel als groepsniveau.

Na afname van het volgsysteem bij het kind worden in een oudergesprek het ontwikkelings-verloop en de eventuele aandachtspunten worden besproken. Ook kunnen ouders hun aanvulling geven ten aanzien van het gedrag thuis. Deze oudergesprekken vinden tweemaal per jaar plaats in de vorm van 10-minuten gesprekken op de locatie van Oink! waar ouders voor uitgenodigd worden. De mentor van het kind voert dit gesprek met de ouders.

Overgang naar basisonderwijs

Voordat een kind het Peuterspelen afsluit vindt een eindgesprek met de ouders plaats. Aan de hand van de observatielijsten en de toetsen hebben de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van het kind in kaart gebracht. In dit eindgesprek bespreekt de mentor de laatste stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van hun kind en welke gegevens van daaruit naar school worden overgedragen. Indien de ouders daarmee instemmen dan worden de kind gegevens vervolgens overgedragen aan de basisschool of eventueel een andere instelling die het kind gaat bezoeken. Voor de VVE-doelgroepkinderen vindt een zogenaamde warme overdracht plaats middels een gesprek. De wijze waarop de overdracht van gegevens plaats vindt is vastgelegd in een protocol.

Beëindiging van een plaatsing

Het kan zijn dat een kind niet op zijn plaats blijkt te zijn binnen het Peuterspelen. Als er een plan is ontwikkeld om het probleem aan te pakken, maar dit blijkt onvoldoende te werken, dan kan worden besloten om over te gaan tot beëindiging van de plaatsing. Binnen Oink! kan dan eventueel gebruik gemaakt worden de mogelijkheid van plaatsing op het Berenbos, de peuterobservatiegroep van Oink!

Dit gaat in zorgvuldig overleg met de ouders. Hierbij wordt altijd het belang van het kind (en de andere kinderen van de groep) betrokken en is er al een aantal keren met de ouders gesproken over het probleem. Wanneer kinderen met een indicatie bij het Peuterspelen geplaatst worden is er een proeftijd van 6 weken, deze proeftijd wordt afgesloten met een oudergesprek.

Specifieke aandacht voor risicokinderen

Voor sommige kinderen bestaat het risico dat hun ontwikkeling (in de breedste zin van het woord) problematisch verloopt. Soms zijn deze risico's al voor de plaatsing bij het Peuterspelen bekend, soms blijken deze risico's als het kind het Peuterspelen enige tijd heeft bezocht (zie ook bij signalering). Voor deze kinderen is bewaking van de ontwikkelingsvoortgang van groot belang. In de VVE-locaties kunnen deze kinderen van 4 dagdelen gebruik maken.

Signalering

Het Peuterspelen is een belangrijke vindplaats van (mogelijke) ontwikkelings- en/of gedragsproblemen bij kinderen. Door het observeren en volgen is het mogelijk eventuele problemen in ontwikkeling of in gedrag vroegtijdig in beeld te brengen en daarop te reageren. Naast het observeren van de kinderen tijdens hun dagelijkse doen en laten zijn de pedagogisch medewerkers alert op veranderingen in het gedrag van kinderen. Deze veranderingen kunnen duiden op een probleem. De oorzaken daarvan kunnen divers zijn. Soms kunnen deze problemen met gerichte extra aandacht of tutoring aangepakt worden. Bij meer complexe problemen is doorverwijzing naar andere instanties noodzakelijk.

Wanneer er complexere problemen zijn en de pedagogisch medewerker het vermoeden heeft dat de ontwikkeling van het kind afwijkt van het normale patroon wordt dit altijd met ouders besproken. Vervolgens kunnen er, na overleg en met toestemming van de ouders, verdere stappen worden ondernomen. (zie signaleringsprotocol)

Werken met de meldcode

Bij het vermoeden van kindermishandeling en huiselijk geweld geldt een ander plan van aanpak. Bij Oink! wordt gewerkt volgens de Friese meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. In het protocol kindermishandeling, te vinden in het handboek Peuterspelen, staan de te nemen stappen uitgebreid beschreven.

Verwijsindex

Zorgen rond een kind kunnen worden geregistreerd in de verwijsindex. Registratie vindt plaats na een zorgvuldige afweging van de verkregen signalen (de zogenaamde meldcriteria). In het kader van vroegtijdige signalering is het belangrijk dat er bij problemen rond een kind samenwerking met andere instanties ontstaat die ook te maken hebben met het betreffende kind. Hiervoor is als middel de verwijsindex ingevoerd.

De verwijsindex is onderdeel van het centrum voor jeugd en gezin (CJG) en is een geautomatiseerd systeem waarin verschillende partijen een melding rond zorg betreffende een kind kunnen doen. Op het moment dat er vanuit meerdere instanties een melding komt ontstaat er een match. Op dat moment wordt er een bepaalde instantie verantwoordelijk voor het oppakken van het verdere traject.

De ouders worden ingelicht wanneer er een melding in de verwijsindex wordt gedaan, pas op het moment dat er een match is en er informatie-uitwisseling tussen instanties plaats gaat vinden, moet de ouder toestemming geven.

Men hoopt hiermee een betere samenwerking tot stand te brengen in het geval er problemen gesignaleerd worden rond een kind, dat er betere afstemming en coördinatie plaatsvindt en er hierdoor adequater kan worden gehandeld in het belang van het kind.

Kind gegevens

Tijdens de peuterspelenperiode worden diverse gegevens over kinderen vastgelegd. Deze gegevens worden geregistreerd, bewaard en gebruikt conform de privacyregelgeving. Dat wil zeggen dat de gegevens afgesloten bewaard worden. Zolang het kind het Peuterspelen bezoekt worden de gegevens op de locatie bewaard. Daarna worden de gegevens van zorgkinderen nog gedurende 5 jaar bewaard. Hierna worden de gegevens vernietigd. Overdracht van gegevens vindt alleen plaats na toestemming van de ouders.

Realiseren van de doorgaande ontwikkelingslijn

Om een goede doorgaande ontwikkelingslijn voor jonge kinderen te realiseren is het onderhouden van contacten met andere werksoorten die zich richten op het jonge kind van groot belang. Op die manier kan in probleemsituaties snel en adequaat tot een sluitende aanpak tussen de verschillende betrokken werksoorten kan worden gekomen (zie ook signaleringsprotocol). De samenwerking met JGZ, vormen hierin een belangrijke schakel.

Iedere locatie van Oink! heeft contact met dichtstbijzijnde basisscholen voor de overdracht van kind gegevens. Van ieder kind worden, indien de ouders daar geen bezwaar tegen hebben, aan de basisschool die het kind gaat bezoeken observatie-, toets- en eventueel aanvullende gegevens overgedragen. Indien noodzakelijk vindt een aanvullend overleg plaats. De handelswijze is vastgelegd in een protocol dat in samenspraak met het basisonderwijs is opgesteld.

9. Borging.

Het pedagogisch beleid vormt de basis van waaruit de pedagogisch medewerkers in de locaties van Oink! werken. Om hun werk goed te kunnen uitvoeren draagt Oink! zorg voor een voortdurende bewaking en bevordering van Kwaliteit. Hierbij worden een aantal onderdelen onderscheiden.

- Kwaliteit van de begeleiding:
- Pedagogisch medewerkers:
- Functieprofielen en taakomschrijving

In het kader van het functieloogebouw zijn voor alle medewerkers van Oink!, waaronder pedagogisch medewerkers, duidelijke functieprofielen opgesteld waarin op hoofdlijnen de taken van medewerkers benoemd worden. In aanvulling hierop zijn de concrete taken van pedagogisch medewerkers verder uitgewerkt. De functieprofielen en taakomschrijvingen worden gebruikt bij het voeren van functioneringsgesprekken met de medewerkers.

Kwalificatie-eisen

Pedagogisch medewerkers hebben minimaal een kindgerichte MBO-opleiding niveau 3 gevolgd. Daarnaast hebben pedagogisch medewerkers van de VVE-speelzalen een VVE-certificaat gehaald en is hun taalniveau aantoonbaar op het juiste niveau, welke jaarlijks wordt aangevuld met een bijscholing. Alle pedagogisch medewerker beschikken over een geldig BHV-certificaat, na de opleiding hoort ook hier een jaarlijkse nascholing bij.

Deskundigheidsbevordering

Het peuterwerk is de afgelopen jaren sterk in beweging, een ontwikkeling die nog verder doorgaat. Voor pedagogisch medewerkers betekent dit dat zij over competenties moeten beschikken die afgestemd zijn op de veranderende - eisen die het werk stelt. Het is daarom noodzakelijk voortdurend en systematisch aandacht te besteden aan deskundigheidsbevordering zowel door scholing als door coaching. Medewerkers hebben daarom de RAAK-training (i.v.m. voorkomen en aanpakken Kindermishandeling) en een training triple P (Positief Pedagogisch Programma) gevolgd. Ook is scholing en toetsing ingezet om medewerkers te laten voldoen aan het Taalniveau dat gevraagd wordt op een VVE-locatie. Jaarlijks wordt er een scholingsprogramma opgesteld door de Manager van de afdeling Peuterspelen. De coach op de werkvloer bezoekt tweemaal per jaar de medewerker, hierbij worden verbeterplannen opgesteld en de uitvoering daarvan gevolgd.

Driemaal per jaar vindt een afdelingsoverleg plaats waar met elkaar gewerkt wordt aan onderwerpen die met de inhoud van het werk en de bewaking van de kwaliteit te maken hebben.

Vrijwilligers

De begeleiding van peutergroepen vindt gedeeltelijk plaats door vrijwilligers. Het aantrekken van goede vrijwilligers blijkt steeds vaker een knelpunt. Het invoeren van een vrijwilligersovereenkomst heeft gezorgd dat voor vrijwilligers duidelijk is wat hun taken en verantwoordelijkheden zijn. In het vrijwilligersbeleid van Oink! worden

afspraken vastgelegd over positie en binding met de organisatie. Met het oog op de inhoudelijke ontwikkeling van het Peuterspelen is ook deskundigheidsbevordering bij vrijwilligers een punt van aandacht.

VOG (Verklaring Omtrent Gedrag)

Zowel medewerkers als vrijwilligers moeten voor aanvang van hun dienstverband een geldige VOG kunnen overleggen.

Kwaliteit van de accommodaties

Het Peuterspelen vindt plaats in accommodaties die eigendom zijn van de gemeente (wijkcentra) of die worden gehuurd van een andere eigenaar (dorpshuis, particulier). Voor alle accommodaties geldt dat zij aan veiligheids- en hygiëne-eisen moeten voldoen. In opdracht van de gemeente houdt de GGD toezicht op het naleven van veiligheids- en hygiëne eisen zoals die zijn vastgelegd in landelijke richtlijnen en een gemeentelijke verordening. Jaarlijks wordt voor iedere locatie een RIE veiligheid en gezondheid uitgevoerd.

Naast een geschikte binnenruimte moet er voor het Peuterspelen ook een geschikte buitenruimte zijn. Deze moet de mogelijkheid voor verschillende spelvormen bieden en de ontdekkingsdrang van jonge kinderen stimuleren. Daarnaast is de veiligheid van speeltoestellen, hekwerk en dergelijke van groot belang. De schoonmaak van de locaties wordt vanuit het Service Bureau van Oink! geregeld. Per groep is er een vaste schoonmaaktijd. Gedeeltelijk gebeurt de schoonmaak door vrijwilligers, gedeeltelijk door beheerders van de wijkcentra waar de speelzalen zijn gehuisvest en gedeeltelijk door beroepsmatige schoonmakers.

Kwaliteit van inrichting en spelmateriaal

Zoals eerder is aangegeven moet een locatie over een inrichting en aanbod van spelmateriaal beschikken dat enerzijds zorgt voor de noodzakelijke diversiteit (in relatie tot de verschillende ontwikkelingsgebieden die voor jonge kinderen van belang zijn) en anderzijds voldoende structuur biedt. Ook het zelfstandig functioneren van kinderen is een aspect waar rekening mee moet worden gehouden. Het is wenselijk bij de vervanging van inrichting en speelgoedmateriaal hier aandacht aan te besteden.

Daarnaast moet de inrichting voldoen aan eisen voor ergonomisch werken.

Helderheid over richtlijnen, procedures en dergelijke

In het Peuterspelen gelden een aantal richtlijnen en daarbij behorende procedures, bijvoorbeeld over plaatsing, groepsgrootte, budgettering. Het is belangrijk dat voor alle betrokkenen bij het Peuterspelen deze richtlijnen helder en toegankelijk zijn. Daarom is er op elke locatie een handboek Peuterspelen waarin alle informatie over beleid, procedures en protocollen is verzameld. Ook zijn daarin alle formulieren opgenomen die gebruikt worden in het Peuterspelen.

Bijlage 1

Pedagogisch beleidsplan Locatie

Datum:

Locatie: VVE: ja/ nee (doorhalen wat niet van toepassing is)

Medewerkers

- pedagogisch medewerker(s)
- vrijwilligster(s)
- BHV

Groepen

- maximaal aantal kinderen
- aantal groepen
- indeling van de dagdelen

Stagiaires

- welke opleiding, aantal dagdelen

Binnenruimte

- gebruik van andere ruimtes bv. een speellokaal van de school/ keuken etc.

Buitenruimte

- gebruik van ruimtes buiten bijbehorend plein

Afstemming/ samenwerking met de basisscholen

- participatie in VVE-samenwerkingsverbanden
- participatie in de Brede School

Activiteiten

- activiteitsaanbod bv. Zomerfeest, bezoek aan kinderboerderij
- communicatie richting ouders bv. Nieuwsbrief, schoolkrant
- ouderactiviteiten bv schoonmaak, activiteitencommissie, meehelpen/lopen op de groep, koffieochtenden etc.
- vieren van feesten en verjaardagen

Dagindeling

Werkwijze

- 4 Pedagogische uitgangspunten
- Overdracht normen en waarden

- Afspraken, (huis)regels en omgangsvormen
- Achterwacht (bij 1 beroepskracht op de groep)
- 4 ogen principe

Themaplanning

Sociale kaart t.b.v. het signaleringsprotocol

- Gegevens wijkverpleegkundige JGZ
- Aanspreekpersoon CJG / Gebiedsteams